

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2085/2547

พลตำรวจตรีเสรี เตมียเวส กับพวกโจทก์ นายณฤพล ศิริพานิช กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 136, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 172, ป.อ. มาตรา 174, ป.อ. มาตรา 175, ป.อ. มาตรา 180, ป.อ. มาตรา 181, ป.อ. มาตรา 269, ป.อ. มาตรา 309, ป.อ. มาตรา 337, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 86, ป.อ. มาตรา 80, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 35, ป.วิ.อ. มาตรา 166, ป.วิ.พ. มาตรา 79, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 165

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ที่ 1 ทราบกำหนดนัดไต่สวนมูลฟ้องโดยชอบแล้ว มีหน้าที่จะต้องมาศาลตามกำหนดนัด แต่ในวันนัดฝ่ายโจทก์ที่ 1 กลับไม่มีผู้ใดมาศาลโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนคดี ถึงแม้จะปรากฏว่าการส่งหมายนัดและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 โดยวิธีปิดหมายยังไม่มีผลใช้ได้ ตามกฎหมายดังที่ฝ่ายโจทก์ที่ 1 กล่าวอ้าง ก็หาทำให้ฝ่ายโจทก์ที่ 1 หมดหน้าที่ที่จะต้องมาศาลตามกำหนดนัดไม่ ทนายโจทก์ที่ 1 ไปให้แพทย์ตรวจอาการป่วยตามที่อ้างเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2539 อันเป็นวันก่อนวันนัดไต่สวนมูลฟ้อง แสดงว่าทนายโจทก์ที่ 1 รู้ตัวว่าตนมีอาการป่วยไม่สามารถมาศาลได้ตั้งแต่วันที่นัดแล้ว และย่อมทราบดีว่าเหตุป่วยเจ็บเป็นเหตุที่อาจขอเลื่อนคดีได้ เพราะเป็นเหตุอันมีอาจกล่าวลงเสียได้ ทนายโจทก์ที่ 1 ก็น่าจะติดต่อให้โจทก์ที่ 1 มาศาล หรือนำคำร้องขอเลื่อนคดีที่สำนักงานทนายความของทนายโจทก์ที่ 1 มายื่นต่อศาลอันอยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ แต่ทนายโจทก์ที่ 1 ก็หาได้ยื่นคำร้องแจ้งเหตุขัดข้องให้ศาลทราบถึงเหตุแห่งความจำเป็นดังกล่าวเพื่อขอเลื่อนคดีไม่ พฤติการณ์ของฝ่ายโจทก์ที่ 1 ส่อลักษณะเป็นการประวิงคดี ทำให้ฝ่ายจำเลยได้รับความเดือดร้อน ทั้งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลล่าช้า กรณีจึงไม่มีเหตุอันสมควรที่จะอนุญาตให้ยกคดีในส่วนของโจทก์ที่ 1 ขึ้นไต่สวนมูลฟ้องใหม่

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ทั้งสามฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งหกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136, 137, 172, 174, 175, 180, 181, 269, 309, 337, 83, 86, 80, 90, 91, 33, 35 และนับโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 5216/2539 ของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนมูลฟ้องวันที่ 18 ธันวาคม 2539 เวลา 9 นาฬิกา โจทก์ที่ 1 ทราบนัดแล้ว เมื่อถึงกำหนดวันและเวลานัด โจทก์ที่ 1 ไม่มาศาล ไม่แจ้งเหตุขัดข้อง ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้ยกฟ้องเฉพาะโจทก์ที่ 1 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 166 วรรคหนึ่ง โจทก์ที่ 1 ยื่นคำร้องว่า มิได้ตั้งใจไม่มาศาลตามกำหนดนัด ขอให้ยกคดีขึ้นไต่สวนมูลฟ้องใหม่ จำเลยที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ยื่นคำคัดค้านว่า คำร้องของโจทก์ที่ 1 ไม่มีเหตุให้ยกคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ขอให้ยกคำร้อง จำเลยที่ 4 ไม่ยื่นคำคัดค้าน ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้ยกคำร้อง โจทก์ที่ 1 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน โจทก์ที่ 1 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ที่ 1 ว่า มีเหตุสมควรที่จะยกคดีในส่วนของโจทก์ที่ 1 ขึ้นไต่สวนมูลฟ้องใหม่หรือไม่ โดยโจทก์ที่ 1 ฎีกาสรุปใจความสำคัญไว้ว่ามีเหตุสมควรที่ศาลจะยกคดีในส่วนของโจทก์ที่ 1 ขึ้นไต่สวนมูลฟ้องใหม่เพราะบทบัญญัติมาตรา 166 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มิได้เป็นบทบัญญัติเด็ดขาดว่า ถ้าโจทก์ไม่มาศาลตามกำหนดนัด ศาลจะต้องยกฟ้องเพียงอย่าง

เดียว หากแต่ให้ศาลใช้ดุลพินิจสั่งเลื่อนคดีไปได้ เหตุที่โจทก์ที่ 1 ไม่ได้มาศาลในวันที่ 18 ธันวาคม 2539 เวลา 9 นาฬิกา ซึ่งเป็นวันที่ศาลนัดไต่สวนมูลฟ้องนั้น เป็นเพราะโจทก์ที่ 1 ได้ตรวจรายงานการเดินหมายแล้วปรากฏว่าส่งหมายนัดและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 โดยวิธีปิดหมาย เมื่อนับถึงวันนัดไต่สวนมูลฟ้องยังไม่ล่วงพ้นกำหนดเวลา 15 วันนับตั้งแต่วันปิดซึ่งไม่มีผลใช้ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 79 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ทั้งนายจำเลยที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ก็ได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนคดี จึงเป็นการแน่นอนว่าศาลชั้นต้นจะต้องเลื่อนการไต่สวนมูลฟ้องไป ประกอบกับนายโจทก์ที่ 1 ป่วยไม่สามารถมาศาลได้ ซึ่งเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้นั้น เห็นว่า บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 166 ได้กำหนดหน้าที่ของโจทก์ว่าในวันนัดไต่สวนมูลฟ้องโจทก์จะต้องมาศาลตามกำหนดนัด มิฉะนั้นก็ให้ศาลยกฟ้องเสีย เว้นแต่จะมีเหตุสมควรศาลจึงจะให้เลื่อนคดีไป จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะเร่งรัดการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็วมิให้มีการประวิงคดี จึงได้กำหนดมาตรการดังกล่าวเพื่อให้โจทก์ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด มิฉะนั้นย่อมเสี่ยงต่อการที่จะถูกยกฟ้องอันเป็นผลเสียต่อคดีของโจทก์เอง เกี่ยวกับคดีนี้ ศาลได้นัดไต่สวนมูลฟ้องคดีโจทก์ทั้งสามในวันที่ 18 ธันวาคม 2539 เวลา 9 นาฬิกา ฝ่ายโจทก์ที่ 1 ก็ทราบกำหนดนัดโดยชอบแล้วมีหน้าที่จะต้องมาศาลตามกำหนดนัดแต่ในวันนัดฝ่ายโจทก์ที่ 1 กลับไม่มีผู้ใดมาศาลโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนคดี ถึงแม้ว่าจะปรากฏว่าการส่งหมายนัดและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 โดยวิธีปิดหมายยังไม่มีผลใช้ได้ตามกฎหมายดังที่ฝ่ายโจทก์ที่ 1 กล่าวอ้าง ก็หาทำให้ฝ่ายโจทก์ที่ 1 หมดหน้าที่ที่จะต้องมาศาลตามกำหนดนัดไม่ ทั้งในเรื่องการส่งหมายนัดและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ดังกล่าวที่ยังไม่มีผลใช้ได้ตามกฎหมายนั้นตามคำร้องของโจทก์ที่ 1 ที่ขอให้ยกคดีขึ้นไต่สวนมูลฟ้องใหม่ตลอดจนตามทางไต่สวนนายโจทก์ที่ 1 ก็รับอยู่ว่าจากการตรวจสอบตามความปรากฏว่าฝ่ายจำเลยที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ได้ตั้งทนายความเข้ามาในคดี แสดงว่าจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ได้รับหมายนัดและสำเนาคำฟ้องแล้ว กรณีเช่นนี้ทนายโจทก์ที่ 1 ย่อมทราบดีว่าศาลอาจไต่สวนมูลฟ้องคดีโจทก์ทั้งสามไปได้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 165 บรรคสาม ส่วนที่โจทก์ที่ 1 กล่าวอ้างด้วยว่าทนายโจทก์ที่ 1 ป่วยไม่สามารถมาศาลได้ ซึ่งเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้นั้น เห็นว่า ทนายโจทก์ที่ 1 ไปให้แพทย์ตรวจอาการป่วยตามที่อ้างเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2539 ก่อนวันที่ 18 ธันวาคม 2539 ซึ่งเป็นวันที่ศาลนัดไต่สวนมูลฟ้องแสดงว่าทนายโจทก์ที่ 1 รู้ตัวว่าตนมีอาการป่วยไม่สามารถมาศาลได้ตามที่อ้างตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2539 ซึ่งเป็นวันก่อนวันนัดไต่สวนมูลฟ้องแล้ว และทนายโจทก์ที่ 1 ก็ย่อมทราบดีว่าเหตุป่วยเจ็บจะเป็นเหตุที่อาจจะขอเลื่อนคดีได้ เพราะเป็นเหตุอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้ ทนายโจทก์ที่ 1 ก็น่าจะติดต่อแจ้งให้ตัวโจทก์ที่ 1 มาศาล หรือนำคำร้องขอเลื่อนคดีที่สำนักงานทนายความของโจทก์ที่ 1 มายื่นต่อศาลอันอยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ แต่ทนายโจทก์ที่ 1 ก็หาได้ยื่นคำร้องแจ้งเหตุขัดข้องให้ศาลทราบถึงเหตุแห่งความจำเป็นดังกล่าวเพื่อขอเลื่อนคดีไม่ กลับได้ความจากคำเบิกความของทนายโจทก์ที่ 1 ว่า ทนายโจทก์ที่ 1 ได้แจ้งแก่ตัวโจทก์ที่ 1 ว่าไม่ต้องมาศาลในวันกำหนดนัด จากพฤติการณ์ของฝ่ายโจทก์ที่ 1 ดังที่ได้วินิจฉัยมาประกอบกัน จะเห็นได้ว่าโจทก์ที่ 1 ฟ้องจำเลยทั้งหกเป็นคดีอาญา แต่ฝ่ายโจทก์ที่ 1 ไม่เอาใจใส่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อลักษณะเป็นการประวิงคดี ทำให้จำเลยทั้งหกได้รับความเดือดร้อน ทั้งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลล่าช้า กรณีจึงไม่มีเหตุสมควรที่จะ

อนุญาตให้ยกคดีในส่วนของโจทก์ที่ 1 ขึ้นไต่สวนมูลฟ้องใหม่ที่ศาลล่างทั้งสองไม่อนุญาตให้ยกคดี
ในส่วนของโจทก์ที่ 1 ขึ้นไต่สวนมูลฟ้องใหม่นั้นศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ที่ 1 ฟังไม่ขึ้น"
พิพากษายืน

องค์คณะ

จำรูญ แสงภักดี · สุมิตร สุภาดุลย์ · สดศรี สัตยธรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2085/2547>